

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10-frt, fél évre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr., egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felolós szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchényi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

A budget vita.

Debreczen, April 1.

(i) Az állami szükségletek fedezéséről való gondoskodás a törvényhozás egyik leglényegesebb feladatát képezi. — És csak sajnálattal fogjuk tudomásul vehetni, ha az ellenzék eme lényeges feladat mielőbbi megoldása elé akadályokat fog gördíteni.

Hogy pedig fog, az több mint bizonyos. Egyik pártorganuma legközelebb is kijelentette, hogy a költségvetés tárgyalásánál az ellenzék a kormányt abszolúte nem fogja kimélni.

Hiszen szép dolog lenne, ha nem kimélné, ha erre a kiméletre csakugyan rá nem szolgált volna — csak állana az az ő nem kiméltése tárgyilagossága és higgadt bírálatból — és nem személyeskedésből és alaptalan ráfogásokból, amikből előreláthatólag állani fog.

Ámbár az igazat megvallva az első támadó szónok: Helfi elég tárgyilagossá nyugodt hangon kezdte meg az ütközetet, igaz ugyan, hogy tulajdonképen lényegbevágólag semmit sem mondott, de azt a semmit legalább elég szerényen, s pártharagtól menten mondta el.

Támadásait természetesen ő is a költségvetés keretén kívül álló mozzanatokra fektette, miután magában a költségvetésben az erre alkalmas anyagot nem találta meg.

És kénytelenek lesznek így tenni majd a többiek is. Mert magában a költségvetésünkben támadásokra alkalmas részek nincsenek.

Mert úgy áll a dolog, hogy államháztartásunk rendezettsége örömmel tölthet el mindenkit, mely rendezettség sokba került ugyan, de az elért eredmény igazolta, hogy a ráfordított költség és munka jól gyümölcsözött.

Magyarország ma már nemcsak összes rendes és rendkívüli szükségleteit, átmeneti és beruházási kiadásait fedezi saját állami bevételeiből, hanem még évi 7 1/2 millió forintot törleszt ugyancsak saját bevételeiből régi adósság terhei fejében. Három év óta nem fordult a pénzpiacra. A javult helyzet azonban nemcsak e körülményben nyilvánul. E három év folyamán a kiadások 30 millió forinttal emelkedtek. Elég tétetett a nemzet kulturális, gazdasági és honvédelmi igényeinek fokozott mértékben. Felszereltett a honvédség és a népfelkelés. —

Ellátatott a közös hadsereg. Epültek iskolák és kórházak. Fejlesztetett ipar és kereskedelem. Javított intézményi újításokkal az igazságszolgáltatás. S mindezeneken túl tetemes beruházások teljesítettek úgy az állami vasutaknál, valamint a többi állami üzemeknél.

Mindezek után még van erő arra, hogy a tisztviselők helyzetét javítsa az állam 2 1/2—3 millió évi költségemeléssel. Van erő a valutát rendezni és nagyobb szabású vasuti építkezéseket és beruházásokat foganosítani. Sőt lesz fedezet, ha elkerülhetetlenül szükséges, a véderő termézetes és fokozatos fejlesztésének költségeire is.

Ily helyzetben a kormány pénzügyi politikáját támadni, valóban hálátlan feladat és értjük, hogy az ellenzék másfelé tekint fegyverek után. A várható és elmaradhatatlan budgetvita tehát minden lesz, csak nem pénzügyi, csak nem költségvetési jellegű.

Ev. ref. zsinat.

Tisza Kálmán és Kun Bertalan elnökle alatt folytatta legutóbbi ülésén a tanácskozsokat az ev. ref. zsinat. Nagyobb vita folyt a fölött, vajjon alkottassék-e a köznevelés és közoktatás szervezettjére vonatkozólag oly törvény, amely a király elé szentesítés végett terjesztessék. Szász Károly nézete szerint az egész törvény tárgyalása hagyassék függőben addig, amíg a munkálattal bizottságilag elő lesz készítve. Kiss Albert kívánja a néptanítók fizetésének újból való rendezését, mert ha ez meg nem történik, félt, hogy az állam egyre növekvő beavatkozása folytán az iskolát teljesen át kell az államnak adni. Mondassék meg nyíltan, mi az egyháznak jogos követelménye. Akarjuk — ugymond a felszólaló, — hogy az állam adjon a köznevelés és közoktatás céljaira segílyt, de adja ezt föltétlenül s ne úgy, hogy olyan árt kérjen érte, amit pénzzel nem lehet kifejezni; ne úgy, hogy az önkormányzati jogot kérje érte. A köznevelés és közoktatás szervezetére vonatkozólag csak az alapelvek törvénybe iktatását kívánja.

Tisza Kálmán elnök reflektálva az államellenes törekvésekre vonatkozólag mondatokra, kijelenti, hogy ő a kormánykörökben, de más körben sem hallotta soha, hogy a ref. egyházzal szemben szükséges volna az államnak — nemzetiségi törekvések tekintetében — ellenőrző feügyletre. Ilyet senki sem mondhatott, mert szerinte az összeütközésbe jönné az összes történelemmel. A tény az, hogy semmiféle állam, legyen az köztársaság, vagy alkotmányos monarchia, — nem mond le bizonyos beavatkozási jogról és az is tény, hogy az országos törvényt nem csupán a mi részünkre, hanem az összes lakosságra hozták.

Szász Károly felszóalása után a javaslatra vonatkozólag szavazásra kerültek a következő kérdések:

1. Elfogadja-e a zsinat a részletes tárgyalás alapjául a javaslatnak most készen levő szövegezését. A többség nem fogadja el.
2. Kíván-e a zsinat javaslat szerkesztését oly irányban, amely az ev. ref. egyháznak csak amaz autonóm jogai kifejezését foglalja magában, amelyek 100 év óta fennállanak. A zsinat többsége igen el felet.
3. Kívánja-e a zsinat, hogy az új javaslatba átvéssék több szakasz (meg vannak jelölve) a régi javaslatokból. A zsinat többsége igen leg választ.
4. Az állam törvények zárhatózatai a javaslatba bevétessenek-e.
5. Kíván-e a zsinat a köznevelésre vonatkozólag oly törvényt alkotni, amely a király szentesítése alá terjesztessék.

A két legutóbbi kérdés fölött való szavazásra szükség nem volt, mert az előző kérdésekben az igenlő hozzájárulás benne volt.

Országgyűlés.

Márcz. 31.

A képviselőház ma a budget-vitát folytatta és be is fejezte. Mintán Babó Emil beszélt volna a függetlenségi pártól, Apponyi Albert gróf szólalt föl, először is elismerését fejezvé ki Hegedűsnek tárgyilagossága előadó beszédéért; azután a kormány pénzügyi politikáját bírálta. Elismerte az elért pénzügyi eredményeket, de tagadta azt, hogy ezt a szabadelvű politikája vitta ki. Kitért beszédében a tegnapi ülés incidensére is, amelyre nézve az a nézete, hogy a Horánszky interpellációjára adott miniszterelnöki válasz a Horváth-ügyet kielégítő eg nem intezte el, mert homályt hagyott fenn, melynek eloszlátása nemcsak Horváth Gyulának, hanem a kormánynak és a parlamentnek is érdeke. Bizalmatlanságát fejezte ki a belügyi reformokkal szemben is s végül határozati javaslatot nyújtott be a költségvetés ellen.

Öt percznyi szünet után Szapáry Gyula gróf miniszterelnök szólalt föl s általános figyelem között reflektált Apponyi azon megjegyzéseire, melyeket a tegnapi incidensre tett. Apponyi úgy tüntette föl tegnapi nyilatkozatát, mintha valamely homályt hagyott volna fenn a kormányra nézve. Ezzel szemben a kormány nevében a leghatározottabban kijelenti, hogy a jelen kormány senkinek illetéktelen kedvezményt nem nyújtott s minden erre vonatkozó inszinuációt leghatározottabban visszautasít. A miniszterelnök kilelentését élénk tetszéssel fogadta a szabadelvűpárt.

Ezután Gál Jenő mondott egy tárgyilagossá és szakszerű beszédet a költségvetésről s az Apponyi határozati javaslata mellett. Az elnök már be akarta zárni az általános vitát, mikor fölemelkedett Csánády Sándor és az „átkos közös ügyekről“ verklizte el régi nótáját.

Csák Kálmán gróf szólalt föl ezután, hogy a kormány figyelmét fölhívja a fevidék s különösen a Szepesség gyámolítására valamint a kongrua sürgős rendezésére. Beszélt

a felvidéki kivándorlás okairól s fölhívta a kormányt, hogy különösen az ipar fejlesztése által mentse meg a felvidéket a nyomortól s alapítson és alapítsa ott gyárakat Beszédét élénk helyesléssel kísérték minden párton.

Ezután az elnök bezárta az általános budget vitát, a mi két napi tárgyalás után ép oly rendkívüli, amily örvendős esemény volt. Az ülés végén Szilágyi Dezső igazságügyminiszter betérjlesztette újból a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslatot.

Belföld.

Megtámadott mandatumok. A képviselőház kilenczedik bíráló bizottsága már határozott a Papp Béla csengeri orsz. képviselő választása ügyében. A bizottság elrendelte a vizsgálatot. A hatodik bíráló bizottság az Arany László nagyszalontai orsz. képviselő ellen beadott kérvényt tárgyalta és szintén vizsgálatot rendelt el. Hírlik, hogy ennek következtében Arany László le akar mondani mandátumáról.

A katonai elszállásolási törvény revíziója iránt már huzamosabb idő óta tárgyalások vannak folyamatban az érdekelt minisztériumok közt. Az elszállásolási törvény — 1879: 36 tyc. — öt-öt évenként rendelve meg a lakberek megállapítását, oly óriási arányokban emelkedtek a lakbereknek ekként történt megállapításával az állami kincstár terhei, hogy e rendszer immár alig tartható tovább fenn s a revíziójának az lesz egyik főcélja, hogy az egyszer megállapított lakberek öt évi érvényben maradjanak s csak igen nagy és kivételes változások esetére hagyassék fenn az azoktól időközben való eltérésnek lehetősége. A revízióra vonatkozó törvényjavaslat valószínűleg még ezen ülészakban elő fog terjesztetni.

Az itamérési engedélyek megadásánál követendő eljárásra nézve érvényben álló szabályokat a pénzügyminiszter, egyetértésben a belügyminiszterrel, következőleg egészítette ki. Midőn valamely fogadói vendéglő, kávéházi

vagy kávémérési üzlettel kapcsolatosan gyakorlandó italkimérésre, illetőleg kismértékben való árusítására engedély adása forog kérdésben a pénzügyigazgatóság meggyőződnie tartozik arról, vajjon folyamodó az iparjogositványt már megszerezte-e azon iparüzletre nézve, melyvel kapcsolatosan kimérést vagy kis mértékben való árusítást kíván gyakorolni. E célból folyamodó a viszonyokhoz mért záros határidő alatt fölhívandó annak hiteles igazolására, hogy a szóban forgó engedélyt az iparhatóságtól megnyerte. A ki a fölhívásnak a kitűzött határidő elteltére eleget nem tesz, kérelmével föltétlenül elutasítandó.

Külföld.

A párisi anarchista merénylet el fogva. Racholt, a párisi dinamit-robbanások tettesét elfogták.

Ez a Ravachol egy hirhadt gonosztevő, a kit körül belül két hét óta lázas buzgalommal kerget az egész francia rendőrség s a ki épp úgy bujdokolt a hatóságok elől, mint annak idején Padlevszki, ki Szeliversztov orosz tábornokot Párisban megölte.

Retteggett anarchista alak volt, körül egész mondák szövődtek. Hét év óta egyik gaztettet a másik után követi el s mindig meg tudott menekülni. A lapok elnevezték őt az anarchizmus Rocamble-jának s a vidéken róla szóló drámákat adták elő, mint nálunk Rózsa Sándorról. Egész biztossággal meg van állapítva, hogy a boulevard Saint Germain-en történt első robbanás tettese Ravachol, a ki a két, veszedelmesnek ismert Matthieu-testvér kíséretében követte el a merényletet.

Ravachol vitte a bombát, gyorsan belépett a házba, letette a bombát Bresson lakása elé, abban a hitben, hogy ott Benoist ügyész lakik, meggyújtotta a kanócot és futva rohant a lépcsőn. Ezalatt a Matthieu-testvérek kint őrt állottak. Alig érkezett hozzájuk Ravachol, a bomba odafent szétrobbant. A két Matthieu közül az ifjabbikat már három nap előtt elcsípték.

Ravachol kihallgatván, bismerte, hogy ő Ravachol, de tagadja hogy ő követte volna

el a legutóbbi dynamit merényletet. A Ravachol lakásán megejtett vizsgálat alkalmával kén- és salétromsav készletet, ugyisint több göröbet találtak. Minden jel arra mutat, Ravachol a clichy-i robbanásá tette. Új fogaások várhatók.

Hír szerint a Szajnában Asniéres és a Javehid mellett nagymennyiségű dynamitot találtak, mely Olaszországból való.

Hivatalos vagy tényleges megoldás.

(Caprivi és Eulenburg)

* * * Caprivi birodalmi kancellár és porosz külügyminiszter. Eulenburg tárcza nélküli minisztere nők és Bosse kultuszminiszter — ez a porosz kormányválság megoldása. Ez a hivatalos megoldás, de vajjon a tényleges is? Sokan problematikus és ideiglenesnek tartják ezt a megoldást, mert kétekednek abban, hogy birodalmi kancellár és miniszterelnök egymással sokáig megférhessenek.

E kéteket nem az egyéniségnek támasztják, mert a politikai alapelvekre nézve Caprivi és Eulenburg egyetértének. Mindkettő konzervatív, mindkettő nemes a szó valódi értelmében és át vannak hatva a meggyőződéstől, hogy a politikában főkéllék a jó módor. A nehézség a látszó viszonyaiban rejlik. A porosz miniszterelnök nem lehet zerus a birodalmi politika kérdéseiben, ha azonban több, megfosztja a birodalmi kancellárt befolyásának egy részétől. A reprezentáció céljából a porosz miniszterelnöknek elnökre nincs szüksége.

A porosz miniszterelnök mindig primus inter pares volt, kinek sokkal fontosabb a feladata, mint a királynak jelentést tenni a minisztertanács üléseiről mert feladata a kormányt irányítani szabni. Vajjon erre képes lesz-e ressort nélküli miniszter, az kétséges, mert tárcza nélküli porosz miniszter elnökök soha sem voltak mérvadó, ellenben annál befolyosabb volt a miniszterelnök, minél fontosabb volt ressortja. Pénzügy-, vagy belügyminiszter, mint miniszterelnök egészen más szerepet játszik, mint pl. földmívelésügyi miniszter.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Tilosban,

Irta: **Kemechey Jenő.**

(Vége.)

III.

Történetünk egyik hőse, Aladár ur, a kinek tulajdonképen szenvedni kellett volna a mellbaj fájdalmait, fölötté sűrűn kezdett átlátogatni orvosához.

Csoda-e, ha ezek a látogatások nem mindenkoron estek össze az orvos ur otthon időzésével?

Nem csoda.

Sőt még az sem csoda, hogy az orvos ur egyszer szorongva intézett kérdést bájos feleségéhez:

— Mondd csak édesem, nem gyanít az a Horkai valamit?

— Mit édesem?

— Hogy például az ő területét vadászom.

— Legkevésbé sem.

— Tudd ki drágám, légy bizalmas hozzá. A napokban nemes vadat akarok löni. Már nyomában vagyok. Nem szeretném, ha a turpisságom kitudódnék.

Egy kora reggel az orvos ur titokzatos, de diadalmat sejtető arccal ment el a járásába körutra. (Valószínűleg itt ez a járás ismét annyit tesz, hogy a Horkay erdejébe látogatott el.)

A kis sárga kocsit ez nap délután is befordult az orvos ur udvarára.

Kis idő múltán az „öszemű és öztermetű” asszonyka a kertben sétált, bizalmasan beszélgetve Horkayval.

Később elhagyva a hoszu méhest, egy gyöpp pamlagra ült.

Horkay előtte állott.

— Tehát folytassuk — mondá Ella — mit tart ön a szerelemről? Egy pillanat alatt önkényt születik-e, vagy csak hosszabb érintkezés hatása teremti meg?

Horkay vizsga s majd megittasult tekintettel nézett a mosolygó, naiv asszonyra.

— Mielőtt e kettős kérdésre válaszolnék, engedje meg, hogy leheveredjem a lábai elé, mert erről a témáról, így állva, kissé természetellenesen beszélni.

— Nem hűti meg magát?

— Nyárban és maga mellett? Hát oly csekélyre becsüli a saját értékét.

Ella a szeméire adta meg a lecsücsülési engedélyt. Könyű, szatén ruhája végig hullámozott természetén, amint kissé hátra dőlve egyik könyökére támaszkodott. (Mondhatom, hogy a naivaknak ez a legkaczerább poseja.)

— Én a szerelmet — felelte Horkay — nagyon is hasonlatos fogalomnak tartom a dejesességgel. A mágnes réze meg van a férfiban és nőben egyaránt. Egyik ember szíve olyan puha, mint a veretlen vas. A másiké, mint az aczélemény. Az első, mihelyt közelbe ér a delej, mindjárt hozzá tapad. A másik még az első érintkezés hatását sem érzi meg. Az ilyen szívvel már hosszabb delejezési munkálatot kell végezni.

Megragadta az Ella puha kezét s minden átmenet nélkül, egy másik tónusba csapott át.

— Igen. Őa fiatal és üde. Olyan, édes Ella mint ez a reszkető rózsafa, amely le van kötve egy csillogó, üveggömbös kárhoz. Hanem azért ez a virág az ő ágait kinyújtja épp úgy, én édesem, mint ön a karjait és a szir-

mit, mint mi csókjainkat, illátát, mint mi, melegen tekintetünket elhinti másfelé is. A karonak nincs jogában hogy az egész virágot megtartsa magánk.

Amint beszélt, egy méh az arcába csapódott, onnan kezére esett s lebocsátva szárnyait, úgy látszik, pihenni akar.

Horkay utána nyult. Gyöngéden átfogta átlátszó szárnyát és elröpítette. Hanem a méh, az biz nem arra repült, amerre a röpítő akarta.

Ella ijedt sikolylyal ugrott föl.

— Jaj, a méh megöl.

Biz az ott dongott s ott kuszott tapadós-virágporral megrakott lábaival a legszubtilisabb asszonyi bokán.

— Meghalok Horkay, ijedezik az asszonyka.

— Csak üljön le. Majd én figyelmesen levesem. Oh én, legény nyugodt, e tekintetben nagyon ügyes vagyok.

De van-e ember mikor a világ legformásabb, forró kis lábacska a kezébe kerül, hogy azt meg ne csókolja?

IV.

Stummel Jusztint a késő este vetette haza.

Nagy örömmel érkezett. Legforróbb vágya teljesült. Most már nem Sontagsjäger. Egy pompás, kifejtett özbakot lőtt.

— Kedves Eluczi, ez remek lövés volt, lelkendezett, dicsekedett a felesége előtt s kivett a zekéje alól két hatalmas agancsot. Most már szarvaim is vannak! kiáltotta.

Nem hihető, hogy Eulenburg gróf pusztán dekorációként á lott a porosz miniszterium élére. Vagy azzal a biztos kilátással lett miniszterelnök, hogy legközelebb a birodalmi kancellári hivatal átvételével reállítja a persónáluniót a birodalom és Porosz ország első állásai között, vagy az elnökségben csak proviso riumot látott, mely egy köze ebb üresedésbe jövő ressort miniszterium átvételével fog végződni valószínűtlennek tartjuk az első feltevést mert Caprivi csak nehezen határozta el magát hivatalban maradni és alkalmasint csak a kellő pillanatra vár, hogy a kancellári hivataltól is bucsut vegyen.

Csipkedi.

— Becsületsértési pör. —

Vajjon, hogy fog hangzani ez az ítélet. Én bízom a járásbíró ur bölcsességében. Lehetetlen, hogy azért a két fölcsipett rózsáért, mely Miczi kisasszony arcán fakadt, valami szigorú ítélet mérjen rá az urfira.

Tény, hogy Miczi kisasszony szép leány, tény, hogy csábító gömbölyű a formája, csillogó a szeme és szőke a haja, kicsi a lába, fehér a keze és pontosan kiszógál a „Fehér cziczához” címzett sarki bolt pudlijánál, mely özvegy édes anyjáié. S tény, hogy Miczi kisasszony a következő panaszt adta elő ma a járásbírósnál:

Tekintetes bíró ur én mint szegény, védtelen leány, az igazság istennőjéhez fordulok oltalomért és meg orlásért egy nagy sértés miatt, a mit elkövetett velem szemben Bíró ur, egy díjnok, a ki nálunk a „Fehér cziczá”-ban mindennap damen cigarettiket vásárolt, de nem azért jött be inkább, hanem azért, hogy engem vekzáljon.

Mindenki értheti, hogy egy kundschathoz előzékenynek kell lenni egy olyan szegény kereskedő leányának kivált, mint az én mamám, a ki mindig arra tanított, hogy „vigyázz kis lányom, csak szépen, hizelegve bánjál a kundschathokkal, mert mi azoktól élünk.” Bíró ur mindig damencigarettit kért, de sohase azt nézegette, hanem engem, hát én tehetek róla, hogy rosszakat válogatott ki, a melyek nem szeleltek.

Bíró urnak olyan furcsa szokásai vannak, a melyek egy leányt sértenek. Mindig tölem

kér tüzet. Mikor meggyújtottam a gyufát, el fujta és azt mondja, nem ilyen komisz gyufával hanem tartsam oda a szememet, majd rágyul azoknak a tűzénél. Az én szem m nem Zündhe czli. mondtam neki de ő tovább sértetett azzal, hogy nemesak a cigarettijét gyujtsam meg hanem őt magát is, és ekkor mindig felém kapkod.

A karomat mindig úgy fölcspidesi, hogy olyan mint a paprika. A mamának nem is merem megmutatni.

De most már nem bírom tovább tűrni, akármilyen jó kundschafft Bíró ur, mert tegnap tanuk előtt csipett meg.

Addig, míg magunk voltunk, eltürtem a kundschafftnak, de tanuk előtt, ezt a szégyent nem viselhetem el, az arczom most is ég, a hogy jobbról, balról fölcspik ed te.

Kérem tanuim beidézését és példás megbüntetését.

A panaszt fölvettek Miczike kipirult, mikorra befejezte s mintha még most is ott rezgett volna a kicsipett két rózsza kövér arcán. Már most joggal kíváncsiskodhatunk, micsoda s, lesz az, a mit erre a két rózsára hoz a bíró mikor azt egy kundschafft, a kinek tanuk nélkül bizonyos kundschaffti szabadalmi voltak — csip te?

— csi.

Sötét kép.

Debreczen, April 1.

A párisi robbanások, melyek a Szajna melletti Babel élvhajhászhoz népét különben üdvös rémületbe ejtették és tartják, szörnyű sejtelmeket támaszthatnak a legvérmesebb optimi musra hajló elmében is: vajjon nem fog-e a jelen civilizáció — épen úgy mint az antik világé — saját önzésének fertőjébe belefuladni, s alkotási ugya azon tegyverekkel tudatolni, melyeket saját céljaira, feltalált, de halálra szántabb kezek elene fordítottak?

Szörnyű perspektiva! a közélet és ipar legközönségesebb és hozzáférhetőbb czikeiból, annyi uta ítással, ami egy tenyérnyi lapra felírható s ügyességgel, melyet egy gyári munkás szükségkép elsajátíthat, félbekötheti az alvilági erők egy legióját, s öltönye alá dugva észre-

vétlenül viheti azt a társadalm ellen lázadt ember merénylétének színhelyére, hogy biztos távolból lehessen tanúja, mint semmisül meg egy örült vagy szeszélyes ötlet folytán ezek és ezeknek emberöltők alatt készült munkája.

A civilizáció addig kutatott a természet könyvében, míg rátalált saját megöli betűjére. Világvárosok nyugalma, fejedelmek életbiztonsága, az építészeti remekei, folyamok mérész izezetű hidai, vagy a forgalomnak a hegyek mélyébe furott utjai, mind, mind ki vannak szolgáltatva egyetlen kézmozdulatnak, egy vonagó agy ideiraudulásának, melybe a robbanás démona fészkelte be magát.

Es a rossz ember terem, mint a gomba; több és több lesz a szerint, a mint a vagyon kevesebb és kevesebb ember kezébe tömörül, s a proletariátus szaporodik. Es kérdés, hogy a társadalom fizetett védei is nem szövetkeznek-e a rombolás hatalmaival, hogy a rendőr aki keleten utonálló s nyugaton már sztrájkol, őszinte bátorsággal fog-e mindvégig védelmére ke ni a tőkének, mely őt hulladékaiban alig részesítik védelmére ke ni azok ellen, kik a szegénységek velek együtt élnek és osztják?

A hit, emberszeretet jelé el ke ni hogy magát vértesse a modern társadalom, ha meg akarja menteni s utódainak érintetlenül átörökö ni eddigi vívmányait. A párisi robbanások csak előjátékát képezik a jövő rettenetes szociális küzdelmeinek, A társadalom vakmerő ellenségei még aránylag csekély számban léptek a küzdterre; isten óvjon, hogy sereggé szaporodjanak; huszan halálos rémületbe ejtették Páris két milliónyi lakosságát. Megsemmisíteni azokat haszontalan törekvés; kiomló vérökből sokszorosan sarjadzanak helyettük újabbak; nem kiölni, hanem megtéríteni kell őket. A veszélyeztetett társadalmat nem megtorlás, hanem a humánizmus által lehet és kell megmeneni.

Napi hírek

— A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke P u k y Gyula K o s z t á c z k y Sándor márm. szigeti kir. ügyé z s z e g i írnokot s végzett jogászt, továbbá F u c h s Géza végzett jogász és hőszörményi lakost a kir. tábla kerületébe segé y díjjal joggyakornokká nevezte ki s

Barátaim, vadász cimborák, ne járjatok a más ember vadász-terü etére különösen tilalmas időben, mert nem lesz büszkeségtek az agancsokban.

A fészek.

A fészekről akarok most írni neked, amely egykoron olyan véghetetlen kedves volt nekünk. A fészekről, amelyre bizonyosan emlékezel most is; nagy nyitott ablakaira, a virágos kertre ott előtte, amelyen az emberek jártak föl-alá s mi eirejtve a thujafák és rózsabokrok levelei által boldogságunkban kiöltöttük rájuk a nyelvünket, tudtuk, hogy úgy se lá nak meg, mi két bolond gyerek. Az ám. Gyerekek voltunk. Látod, hogy szalad, mulik az idő, hogy szedi föl egymásután kéretlenül az éveket az ember, mint a szekér kereke a sarat az uton.

En még tisztán emlékezem mindenre, el tudnám mondani, hogy milyen volt a színe a szőnyegnek, a melyen előtted térd peltem. Még emlékezem a könyvekre, melyek a te hamvas, üde orczádou végigfutottak, nedves nyomot hagyva maga után, melyeket akkor sirtál el amidőn én letérdeltem eléd és te azt mondtad, hogy te nem vagy olyan uri dáma, hogy előtted térdepeljenek és sirtál és azt mondtad, hogy adjam oda a kendőmet, mert neked nincsen és azt mondtad, — most megátják, hogy sirtál és ezen való ijedelmedben újra sirtál és én megcsókoltam a kezeidet ép a szempilláidról fölszedtem mind a könyvet, a mi rajtuk megült és — ugyan emlékezel-e még ezekre, édes?

Milyen komoly dolognak tetszettek e gyerekségek akkor, ott abban a meleg fészekben, a hol szivarka-papiron leveleztünk egymással s ezen hivatalos jegyzékek bekezdésében és rendszerint „dudos” voltam, míg te „baba” voltál.

Es ha valamelyikünk egy fé órára eltávozott a háztól, akkor fájdalmasan bucsuztunk egymástól el s esküt tettünk, hogy szeretni fogjuk egymást mindig. En rendszeren azt mondam: örökre, te azt mondtad mindig; a sirig.

Örökre. A sirig.

A szívbe i megháborodás csöndes s adiunában rettenetes nagy szavak ezek. Hogy örökre, azután meg a sirig.

Lásd, az örökkévalóság még nagyon mesze van, de a sir már valami kevéssel innen esik rajta, de azért még mesze vagy on odáig s már abban sincsen hit m vajon tud-e emlékezni erre a kis fészekre a nagy fehér kályhával, a mely olyan komolyan állott a sarokban, mint egy fehérbe öltözött vén granatéros, a nagy ablakokra, amelyeken át, megszőrölve a függőny csipkében belátogatott a méabus külvárosi estéken a holdfély s ahogy járt kelt ott a padlón, szőnyegen, csöndesen néztük; odakint haragoztak, a toronyból rezegve verődött szét a házak fekete tetői fölött a buzgó szólam s a rókusi kökeresztnél vénasszonyok énekeltek ajátatos szolozmákat, a Radnátjáró bucsusok egészes hazatérése irányában.

Hogy arra jártam a napfényes meleg tavaszi délelőttön minden az — eszembe jutott erről az első, — szép tavaszi rügyfakadásról, a gyerekszerelmeiről az ő összes boldogságaival, apró papucsaidnál kezdve, a melyeknek áhitatos tisztelője voltam — a papucsok azóta régen szétmentek, ugy-e édes; — ugy lehet, most a belőlük való papíronon írok.

Bizony. Az ablakok most is olyan tiszták mint akkor, de a fák már egészen megnöttek, a nagy thujának kihajlik az ága a vaskerítésen az utra, a rózsabokor már egész erdő, a nagy idegen virág, a minek te tudtadéa nevét, kivesszett nincs is a helyébe másik hanem képzeld

csak összevissza van forgatva az a kert egész más utak vannak ott s talán el is tévedné, ha most véletlenül odacsöppennél bele.

Nagyon szép volt pedig a régi. Fölötte az ablakon kitekintve akácvirágillatos estéken áttuk az egésztest, amint előtötte s holdfény s apró békák másztak elő a göröngyök mögöl és sétáltak a keskeny fehér porondos utakon. Előbb egyet ugrottak, azután kettőt, azután átugrottak egymást, meg ismét viss ugrottak s ahogy ez megvolt, lassan közeledtek egymás felé. Mi néztük, szóltanul, mert úgy jött az akkor, hogy szóltanok legyünk, meg hát mit is tettünk volna egyebet. Egy kicsit beszélgettek, fölemelték fejüket, hogy megcsillant kis okos szemük s azzal aztán vége az esti corsónak — ment kiki haza a maga göröngye m'gé. Szép élet lehet az a békaélet.

Csak úgy jutott az eszembe ez emlékezés arra az üde, meleg fészekre az ő minden boldogságával, mint ahogy az eszébe jut az embernek néha valami régi nóta, melyet gyermekkorában tanul, mint például az, hogy: Al-sóvárosan, két szerelmes sétál a promonádon.

Alig tudtam járni még mikor danoltatták vel m s a nénemasszonyok, a Kocsis meg a dajka meg a szakácsné mind azt mondták rá hogy borszasztó hamis vagyok. S az egész hamissárból nem maradt meg más, csak a két első verssor. Hol van még a többi sor, hát még a nótaja?

Ez, ez. A nóta.

Hja, a nótat bizony elfeleedtük annyi idő után, mint ahogy — lásd — ebből az érzékeny történetből sem maradt meg más, mint az emlékezés a nagy ablakokra, thujafára, a rózsabokorra s az apró kicsi békákra, amelyek előbujálnak a göröngyök alól.

Tömörkény.

szolgálatára előbb a marm. szigeti árva székhez, utóbb pedig a n. somkúti kir. jbság-hoz osztotta be.

— **Vendégszereplés, K. Hegyessy** Mari asszony, a nemzeti színház bájos művésznője vendégszerepelt tegnap este színházunkban. a „Gauthier Margit“-ban lépett fel azzal a művészi rouinnal és plastikával személyesítve ezt a szerepet, mely őt a nemzeti színháznak is kedvelt alakjává tette. A közönség nem isfukarkodott az elismerés adójával. A művésznőt megjelenésekor viharos tapsal fogadta, nyílt jelenetben is többször meg'apsolta és minden felvonás után négyszer ötször hívták a lámpák elé. A művésznő ma este „Angeló, Padua zarnokában lép fel.

— **Ruttner Kálmán** debreczeni 3. honvédegyalozredbeli őrnagy ki eddig várakozási illetékekkel szabadságolva volt, újonnan történt felülvizsgálataánál „szolgálatképesnek“ osztályoztatott, a tényleges állományba felvételét s a nagykanizsai 20. honvéd egyalozredhez beosztattott.

— **Bakákék** egy részére ütött tegnap a szabadulás órája a mennyiben a tavaszi szabadságolásuk kezdődött. Most vonulnak be ezek helyére a tavaszi „bundás“-ok a hogy az újonczokat katonák nevezni s okták.

— **Az öngyilkos révkapitány, M a y e r** Ede temetése csütörtökön délután ment végbe nagy katonai pompával és óriási közönség jelenlétében. A közönség nagy csapatokban zarándokolt ki a vasuton tul levő katonai kórházhoz és állást foglalt annak udvarán és az épület előtt. A jelen voltak számát mintegy 5 ezerre lehet tenni. Az épület előtt állott egy diszszázad 39-es baka, P a m m e r főhadnagy, S t e i n a c k e r és B e r g e r hadnagyok vezetése alatt, A katonatisztek, egy a honvédség, mint a közös hadsereg tisztjei bent az udvaron a koporsó körül foglaltak állást. Ugyanitt volt a tengerész tisztiek két kiküldött tisztje is, a kik ugyanazon rangot viselték, mint a boldogult. A gyászszertartást főt. M a k u c z Ernő végezte fényes segédlettel s a „De profundis“ elhangzása után nyolez, diszbe öltözött baka felemelte a koporsót és kivitte az épület előtt álló halottas kocsira. A diszszázad tisztelgett a koporsónak. Erre megindult az óriási menet. Elöl egy katonai vité az egyszerű fakeresztet, utána a papok, majd a disz század fele. Ezek után a katonazenekar, gyászindulóival, a halottas kocsikoszuruival, a gyászoló családtagok, a katonatisztikar, a diszszázad másik fele és aztán hosszú hosszú kocsisor, melyek elsejében a bánatos szülők és a kisirt szemű menyasszony ültek. A menet csak egy kis darabon kanyarodott be a várudvarra, hol óriási közönség nézte az impozáns vonulást s aztán a Teleki-utcán át a szentannára mentek s innen egyenesen ki a temetőbe. A temetőben a diszszázad megadta a tengerészisztnek a kisebb katonai lö-tisztelgést. Mert a tiszt, ha háboruban jár, egy ágyulóvést sirján, ha pedig helyben nincs tüzéség: n a n y e r gyobb katonai szalvét, ellenben csak egyszerű puska-sortüzet, ha nem v o t h á b o r u b a n. — Minhog y Mayer Ede nem v o t háboruban, a kisebb katonai szalvét kapta. Itt fel kell említenünk, hogy az elhunyt boldogtalan ifju koporsójára szép koszorukat küldtek: a szülők, a menyasszony, a katonai tisztikar, a hadi tengerészeti tisztjei, a közönség közül többen. Debreczen utczái rég nem láctak már ilyen impozáns temetést. Nyugodjék békével az oly korán elhunyt és most már nem szerencsétlen ifju!

— **Halálózasok.** Z á d o r Gyuláné Vidos Elvira, Zádor Lajos bátyjának a felesége Zádor Gyula nagyváradi kir. táblai elnök nejje ma elhnyt. A halottat a fővárosba szállítják és

ápril 2-án helyezik örök nyuga'omra a keresepi temetőben. M i h á l y i Gábor técsői jbsági albiró f. hó 29-én éjjeli 2 óraker jobb létre szenderült. M a r j a l a k i Ilona f. hó 30-án este 8 óraker hosszú szenvedés után elhunyt. Ápril másodikán délután 4 óraker fog a varga-utcza 2182 számú háztól a czepléd-utczai sirkertbe örök nyugalomra helyzetetni.

— **B-Ujfalui mulat.** A b. ujfalui dalárda tagjai elhatározták, hogy f. ápril hó 7-én felolvasással, szavalattal egybekötött zeneestélyt rendez felterítés mellett. A műsor még nincs teljesen megállapítva — mint hírlík — igen változatos lesz.

— **Ujalbirói állások rendszeresítése.** A P u k y Gyula kir. táblai elnök előterjesztése folytán az igazságügyminiszter a debreczeni kir. tábla területén több uj albirói állást rendszeresített, nevezetesen a d e b r e c z e n i és máramaros szigeti kir. törvényszéknél továbbá a h. nánási, szilágysomlyói és ökörmezői kir. járásbiróságoknál egy-egy albirói állás van újonnan rendszeresítve s az illető kir. törvényszéki elnökök utasítva is lesznek hogy a pályázatot minél előbb meghirdettesék.

— **Csecsemő vizsgálat.** A III. kerületi kapitányi hivatal tegnap megvizsgálta a kerületben elhelyezve levő 45 csecsemőt. Mindeut egészségesnek és jól ellátottnak találták.

— **Találtatott** egy zálogcédula igazolt tulajdonosa az I. kerületi rendőrségnél veheti át. **Főt. Szakszó Rezső** prépost kanonok, debreczeni plebánus husvétkor fog először megjelenni a hívek között a templomban, ha ugyan az idő kedvező lesz, mert a köztisztletben álló főpapot a hosszas szobai időzés az időváltozásra nézve nagyon érzékenynyé tette.

— **Öngyilkos szerelmes.** Tegnap ismét, egy szerelmi dráma rázta fel a város csendjét s bár az eset hőse csak egy „eczczájg-putzer“, de mégis nagy szenzációzt keltett, mert a színház elé viték fel. Tóth Péter, a Bika szálloda hestese arra a tapasztalatra jött, hogy kedvesének szíve elfordult töle ennek miatta éppen itt az ideje, hogy már most meghaljon. Kerített valahonnan egy hatlövetű revolvert s azzal kiment a czepléd-utczai temetőbe. Mielőtt kiért volna az új templomnál kipróbálta a revolverét, kilövéen belőle egy töltést. Szerencsétlenségére a lövést senki sem halotta, mert éppen harangoztak. Így aztán kijuthatott a temetőbe, a hol fogta a revolverét és szíven akarta magát löni. Azonban a lövés megcsuszott és hasban taláta őt. Testvére Tóth Gábor, élt a gyanuperrel, hogy öcsese rosszban töri a fejét és utána ment, de már késő volt, a lövés megtörtént. Ekkor a testvér, Gábor, így kiáltott fel: „Ha már együtt szögáltunk a Bikában, együtt menjünk a ha álba is.“ Ezzel fogta a revolvert, hogy ő is agyon löjje magát. — Azonban akkorra már readörök érkeztek a helysínere és kicsavarták a testvér kezéből a revolvert s a sebesültet egy taligán beszállították a III. kerületi kapitánysághoz. Itt fiakkerre tették Tóth Pétert, a ki még élt és bevitték a közkórházba. Tóth Péter életben maradása nagyon kétséges. Délután kivették a go yót a szerencsétlenből. A haló a hátáig átmert és ott csak a bőr tartotta.

— **Köszönetnyilvánítás.** A szerencsétlen véget ért Mayer Ede révkapitány temetése alkalmával nyilvánult impozáns s jóleső részvétért a gyászba borult Mayer és Weichinger családok lapunk útján fejezik ki köszönetüket mindazoknak a testületeknek és egyeseknek akik részvétükkel súlyos bánatukat legalább némileg enyhítették.

A „**Csokonai kör**“ választmánya f. ápril 2-án d. u. 3 óraker a kereskedő ifjak egyleti helyiségében ülést tart. Tárgy: Előkészületek a közgyűlésre pénztárnok számadása 1891 évről, 1892 évi költségvetés, tiz választmányi tag kisorsolása stb.

— **Jótékony hangversenyt** készül rendezni Debreczenben a fe vidéki inségesek javára S t r a u s z Antall budapesti zongoraművész és Bernet Berce tartalékos huszárhadnagy az ugynevezett „uri cigány“, kit a debreczeni társaságban, előnyösen ismernek.

— **Vasuti előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi miniszter Szalkay Emil földbirtokosnak a magyar kir. államvasutak Nagy-Károly állomásából kiindulólag Csanalos, Vállaj, Pészta-terem és Nyirvasvári községek érintésével, a nyiregyházai-mátészalkai helyi érdekű vasut Nyir-Bátor állomásáig vezetendő helyi érdekű vasutvonalra megadott előmunkálati engedély érvényét a lejárati napjától számítandó egy további évre meghosszabbtota.

— **Tüz az önkéntes tüzoltó egyletben.** Tüz, a felkavart szenvedélyek tüze pusztít az önkéntes tüzoltó egylet kebelében. — Embertársaik vagyonát mindig dicsőségesen védelmezték elemek rombo áseitől. Most vajha megtudnák menteni saját házukat, önmagukat a pusztulástól. Mert heves belviszályok dülnek a tüzoltó egylet kebelében, — mióta személyeskedő támadással névtelenség alá rejtőzködött valakik a sok érdemeket szerzett főparancsnokot lemondásra kényszerítették. — Hogy mennyire el van mérgesedve az ügy kitünt a vasárnapi közgyűlésen, ahol éktelen zaj miatt tanácskozni teljességgel nem lehetett s az enökség kénytelen volt a g y ü l é s t f e l o s z t a t n i. — Vasárnapra új közgyűlés van összehíva, de sokan ezt az összehívást törvénytelennek mondják mivel az egész parancsnokság mult vasárnap forma szerint lemondott s a parancsnokság egy tagja sincs most már jogosítva közgyűlés összehívására. — Mindegyik párt azzal fenyegetőzik, hogy inkább kilép az egyletből, sem hogy a másik párt vezetése alatt működjék. Ilyen éles ellentétek fejlődtek ki az egyletben, ahol a legsebb bajtársi viszonyoknak kellene uralkodnia. — Az elmérgesedett ügy közelébb a városi tanács elé kerül, melynek legfőbb felügyeleti és ellenőrzési joga van a tüzoltó egylet felett,

— **Orvos Gyurka ismét hallat magáról.** Debreczen város óriási csavargója tudvalevőleg be van csukva a királyi ügyészség börtönébe. Gyurka ott borzasztóan unta magát és elhatározta, hogy meg fog szökni. Honnan, honnan nem szerzett magának egy reszelőt és ezzel neki esett a börtöne vasrostélyának, hogy keresztül reszelje. Természetesen mihamar észre vették s elvették töle a reszelőt. Most a Gyurka ablaka alatt külön „silbak“ áll. „Legalább most már van kihez beszélnem“ mondta Gyurka viasztalóva.

— **Bezárt temető.** A czepléd-utczai temető déli részét, mely Dobozy-temetőnek is nevezetik, ma bezáratta a városi hatóság s többé oda senkit sem szabad temetni. Ezt a temető részt mély árokkal fogják a temető többi, még használatban levő részétől elválasztani, a kapukat pedig becsukják. E temető földjében Debreczennek sok-sok nagy alakja alussza siri álmát, főbírák, szenátorok, tanárok és egyéb érdemes polgárok. Legmagasabb homok dombján van a hagyomány és irás szavai szerint Debreczen Kálvin Jánosa: Méliusz Juhász Péter, a két Dobozy István, akiknek koporsó alaku sirköveik besüppedt sírok felett máig is láthatók, Szombathy István, a czepléd-utczai templom alapítója, akinek sirkövéen még olvashatók a felirások. Valóban megszentelt föld ez, melyre csak a hála és kegyelet szent érzelmével léphet a debreczeni polgár. Negyven év mulva sz'p közkeretet lehet e helyen létesíteni.

— **Helytitesések a városházán.** D ö m s ö d y Imre városi adókvető a kölcsönös segélyző egylethez segéd könyvelővé választatván ekként megüresedett helye S z a t m á r y Károly hadmentességi adókvetővel a Szatmáry Károly helye pedig D u s a József napidijással van ideiglenesen betöltve.

— **Letartóztatottak száma.** Ez év elejétől kezdve a rendőrség által 101 egyen lett letartóztatva. kik közül 6 lopásért 1 pedig gyilkosságért az ügyészségnek lett átadva a többi 94 pedig rendőrileg lett megbüntetve.

— **Kenyeret Debreczennek!!** Jó lelkű felebarátok 30 azaz harmincz darab kenyert küldtek Debreczen város tanácsának,

megkönyörülven a kenyerek hazájának atyjain. A városi tanács eleinte megijedt, midőn látta az átiratot, melyen ez állott: „Itt küldünk a tekintetes tanácsnak 30 darab kenyeret.“ Csak midőn a küldemény megérkezett, akkor látták, hogy ez a „Kenyer“ nem más, mint a „Magyar Génius“ szépirodalmi lap külön kiadott füzeté, melyet az árvamegyei inségesek javára adtak ki s a 30 füzetet elárusítás végett küldték le a „Felebarát“ egylet ajánlása mellett a tanácsnak. Egy füzet ára 1 frt és a jótékony emberek jól teszik, ha minél hamarabb megszábitják tőlök a más dolgokkal elfoglalt tanácsot.

— A debreczei nyári szinkörre egyetlen pályázati tervezet érkezett be, melyet már részletesen ismertettünk. A városi tanács felszólította pedig mind a helybeli építészeket, mind a fővárosiak közül Alpari Ignácot, Gregersent Gerster Kálmánt és a Neuschloss tesvéreket. Ennek daczára a pályázat nem mondható meddőnek, mert a Bernévics Gusztáv ismertett tervezete nemcsak szép, hanem a város és a szociészet minden követelményének teljesen megfelelő.

— **Tisztviselők banketje.** A debreczeni városi tisztviselői kar, hogy azt a barátságot és összetartást, mely közöttük eddig is létezett, még szorosabbra fűzz, vasárnap kedélyes társasbédet rendezte a nagyerdőn. Az ebéden városi tisztviselőkn kívül meghívott vendégek is részt vesznek.

— **A honvéd önkénteseket** kik eddig a Ludoviczeumban voltak képezve elméletileg, kihelyezték a gyakorlati tanfolyamra az ezrediekhez. A 3. honvéd gyalogezrednek 12 ilyen önkéntese érkezett tegnap vissza Debreczenbe.

— **Az elméleti vizsgákat** tegnap ejtették meg a 39. gyalogezrednél altiszti Krausz ezredes jelenlétében. A vizsgák szépen sikerültek.

— **A zenede hargversenyei** úgy látszik állandósítva lesznek a menynyiben — s z ü k s é g e s n e k mutatkozik, hogy a zenedei növendékek haladását bemutassák a nagy közönségnek. A tavaly rendezett e nemű hangverseny nagy tetszésben részesült s így a zenede választmánya el fogja határozni hogy az idén is egy, valószínűleg a Margit-fürdőben rendezendő hangversenyen fogja bemutatni a növendékek haladását. A hangverseny ideje még nincs meghatározva.

— **A zenede háza.** A debreczeni zenede egylet választmánya tegnapi ülésén tárgyalta a házépítés ügyét. A zenede már az idén szeretne volna ezt felépíttetni csapó-vár utczai sarkok telkére; de a jelenlegi bérlő, kivel a szerződés 1892. decz. 31-én jár le, olyan méregdrága kárpótlást követelt az időközben való kiköltözésért, hogy tanácsosabbnak látszott, jövő évre halasztani az építést. — **Simonffy Emil** igazgató a választmány elé tegnap felosztási tervezetet mutatott be, az iránt: h a n y s z o b a é s t e r e m s z ü k s é g e s most és a jövőben a zenedének és hogy ezek mimódon helyeztessenek el. A választmány e tervezetet elbírálás és véleményezés végett egy bizottságnak adta ki, ame ynek tagjai Komlóssy Dezső, Simonffy Emil, Nagy Károly, Tóth István építész és Márton Imre. Mihelyt ez a küldöttség e'geget tesz megbízásának a választmány tervet és költségvetést fog készíttetni egy emeletes házra, mely a zenede céljait fogja szolgálni. Az építést jövő év tavaszán kezdik meg.

— **Parasztbecsület — paprikával.** Két debreczeni menyecske, ki se Mascagni remek alkotását, sem pedig a szövegnyújtó Verga elbeszélését nem ismeri ugyan, tegnap a piacon végigcselekedte a Cavalleria Rusticánát.

Csak hogy itt nem Turiddu harapta meg a lovagias Alfio fülét, hanem Santuzza a Loláét akarjuk mondani Pálné asszonyom a V. Józsefnéét, ki neki édes kedves sógornője

E rokonai kötelékből datálódik az affér, Pálnének az a rögeszméje támadt, hogy az ő ura szemet vetett a Józsefné s kerületi folyton, mély szenvedélyvel.

— Megööm! — kiáltott a sértett asszony.

Tegnapelőtt egy temetésen találkoztak. Pálné vérig felháborodva méregette tetőtől talpig a fiatalabb sógornőt s egy pillanatban rácsapott, mint a vércse szokott az ártatlan galambra. A másik perczen V. Józsefné arca oly feketére vált az odakent sártól, mint egy hivatásos szerecséné s azzal köd előttem, köd utánam, eltűnt mintha a föld nyelte volna magába.

— Visszaadom! . . .

Csak annyit tudott kiáltani szegény a menyő után. S tegnap visszaadta kamatostól a szegényt. Találkoztak a piacon. Józsefné oda settenkedett sógornőjéhez s hamisítatlan paprikát szórt a félékeny szemek sugarába, Pálnéval elborult a világ, de annyira még eszméletlenül maradt, hogy garabolyából kirántotta a papramorgós flaskót s azzal kölesönös hajzibálás közt ellenfelét jól megérdekelte. Így az elégtételadás megtörtént, a becsület helyreállított.

A lovagias afférol a nyilatkozatot a kapitány állította ki Lolának és Santuzának. Ez a nyilatkozat a fogárnak szólt ki pár napra bekasztlizta a parasztbecsület botrányt okozó hősnőt.

Az egészben az a legérdekesebb, hogy a két testvér, kik becsületes mesterek és soha egy fikarcnyi bajuk nem volt egymással, most azon töri szakadatlanul a fejét, hogyan tudott az ö r e g e b b férfi felesége féltékeny lenni a f i a t a l a b b sógornőre, a ki maga is — negyvenkét esztendő múlt . . .

— **Az első.** Örűtünk ha megérkezik. Fel-dobban a szív, bizonyos rugékonyságot érez magában az ember. Átalakul, te frissül s tele tudóval szivja magába a levegőt. Sietünk megjegyezni, hogy ezt a sok szép dolgot nem a most közlő elsőre akarjuk érteni, ámbátor van sok ember, ki nem valami poetikus hajlamu s egy ropogós ötöst mindig többre becsü-ezer pacsirta dálnál, millió bogár-zümmögésnél. langyos szellőnél s más hasonló romantikus fogalmaknál, melyek így rügyfakadás táján gombamódra teremnek a lapok verseiben, és hangulatos tárczáiban, hanem értjük az első fecskére, melyet tegnap délben látott lapunk egy barátja. Tudvalevőleg az első fecskét mindig „személyi hír“-ben hozzák. megtesszük mi is, mint annyi más lapársunk és konstáljuk nyomtatásban, hogy az első fecske megérkezett.

— **Lerombolt torony.** Nem ami saját külön pisai tornyunkról van szó, mely odakint a ref. ispotályban fenyeget ledőléssel minden nagy szélviharban, amilyen ma is sivit végig az utcákon. A tűzoltók két emeletes mászó tornyát bontották le, a Széchényi utczai honvédlaktanya mellett. Sok évig állott itt magánosan e fekete mázolt fatorony, melyben a tűzoltók annyiszor maszkirozták a tűzoltást. Azért bontották le, mert a kaszárnya épül a torony helyére is. A város valószínűleg a ceglédutcza volt széna raktár területén épített új mászótoronyt a tűzoltóknak.

— **Uj adó.** Világlátott uj adó végrehajtó érkezett egy Debreczen környéki kis faluba Ele-gáns és modern volt a fiu egész a nyakkendője csokrág; de egyuttal kényelmes is. Nem akardózt nek az érdekeltekhez külön-külön elsétálni, hanem felrendelte egyenkint őket az aljdohány orrcsavarintó pacsu ijától kikészített nagy községi tanácsházba.

Itt aztán a következőkben adta tudtára szándékát.

— **Uram!** Fidéls perszona vagyok. Zsenirozva tudom magamat, hogy így palam et publice az ön lokalitásába mint egy brachiummal férközzek be. Neglígálni méltóztatott a harmadosztályu kereseti adót s én e poetika licenzziáért megadrezzálom a tulajdonában lévő médiumokat. Diktum faktum. Tessék aláírni.

Ezt az ékes felszólítást történetesen éppen Vakarcz Gerzsonhoz intézte, a ki csak ugy hűledezett a beszédre és a végrehajtó ur kiszó-

lásai után tökéletesen elágyulva — aláírta a zálogolási jegyzőkönyvet, melyek után, mint a ki dolgát jól végezte, helyet foglalt Csucsu uram mellett.

— Mondja csak koma, miféle ujadó jött most fel?

— Hát semmiféle. Magát az első fertály adójáért exekválták meg az imén.

— Ugyan ne mondja! Hisz akkor én be vagyok csapva. En már megfizettem az adóm t. Lám, lám, hogy levett a lábamról a végrehajtó ur azzal az „uras“ beszéddel.

A végrehajtó pedig derülten mosolygott; — Bagateli konsteláció, higye el, Gerzson bácsi . . .

— **Helyreigazítás.** „Csil'aghalás“ című ujdonságunkból tegnap nyomdahiba folytán kimaradt M o c s á r y Sándor huszárönkéntes neve, a kit az ezredes s z a k a s z v e z e t ő v é nevezett ki.

* **Az „Egyetértés“, „Magyar Hirlap“ és „Post Hrlap“ „Budapesti Hirlap“** valamint az összes fővárosi lapok 1892. év. február 20. ill. 24 és 26-án a napi ujdonságok rovatában az Esterházy Cognacról a következőket írják: Esterházy Cognac diadala kü földön. A mint lipcsei levelezőnk írja, részt vett a vörös kereszt-egyletnek ottani nemzetközi kiállításán a Gróf Esterházy Géza angyalföldi cognuagyára is, és ott a magyar cognaciparnak megérdemelt nagy diadalt szerzett. ő fe sége a kirá y és a legelőkelőbb személyiségek több ízben szerencsétléték a gyárnak ottlévő igazgatóját látogatásukkal és legnagyobb meglepedésük kifejezésével. A kiállítási jury a legnagyobb kitüntetést ítélte oda, a „nagy arany érmét.“ Hogy ezen cognac minő lelkesítő hatást gyakorolt az ottani intéző körökre, az a szász kir. hivatalos lap a „Leipziger Zeitung“ következő cikkéből következtethető: „A francia cognac, mely még néhány év előtt a német és osztrák piacot uralta, gyakran magyarországi nyers anyagból készült, sőt nemritkán kész cognacot is vittek ki Franciaországba, hogy ott „elk szittessék“ és azután magas árakon ismét Németország és Ausztriába bevitessék. A vörös kereszt kiállításon megismertedtünk a Gróf Esterházy Gé a négy csillagos cognacjával. A gyár, mely a budapesti Angyalföldön fekszik, az általunk eszközölt kóstolás szerint oly cognacot producál, mely igen finom aromával és felette kel emes izzel bír. Evekkel ezelőtt ittunk Lipcsében egy 1811-ből eredő francia cognacot, melyet a legfinomabbnak tartottunk mindazok közül, a melyet valaha ittunk ezen cognacoz nagyon hasonlít a gróf Esterházy féle cognac. Minthogy a czég tervezi a Németországba való kivitelt, ennél fogva nemsokára Szászországban is ihatunk kitünő cognacot.“ Ösztintén örvendünk a magyar cognacipar ezen diadalának külföldön.

Külömfélék

— **Égő erdők.** Az ország minden részéből erdő-égéseket jelentenek. A Vác mellett levő Nagyszálhegyen tegnap reggel kigyulladtak a vácsi püspök tulajdonát képező nagy erdősegek. A tűz hihetetlen gyorsasággal az erdőt elborította és mindeddig nem tudták eloltani. Az egész hegy füstbe van burkolva és a tűz már a hegy tulsó oldalára is átterjedt. A tűz keletkezésének okát eddig nem tudják.

* **A gyémántos hölgy.** A nagyváradi rendőrség figyelmét egy feltünő szépségű fiatal hölgy vonta magára, a ki — pár nap előtt szállt meg egy nagyváradi fogadóban s néhány értékes tárgyat akart elzalogosítani. A rendőrség udvariatlanul azt gyanította, hogy az a hölgy valami összefüggésben áll a minap Bécsben történt rablógyilkossággal, melynek egy ékszerész esett áldozatul s kérdőre vonta őt. A hölgy azt mondja, hogy ő R. Berta bécsi színésznő és a férjét várja, a ki a legközelebbi napokban szintén Nagyváradra érkezik. Azt beszélik, hogy ez a hölgy nem más, mint az a színésznő, a kivel a fiatal Schvarzenberg herczeg a minap megszökött az osztrák fővárosból. Sőt ugy mondják, hogy a herczeg titokban

szintén Nagyváradon tartózkodik, ahová a színesítő egyik nagy koffertjébe utazott volna hasonlóan a lédában utazgató Zeitung nevű szabóhoz.

* Az angol királyi ház „potyajegyel.” Az angol királyi ház tagjai az angol vasutak összes vonalain szabadjeggyel utaznak. Csak akkor, ha egyik tag valamely ügyben utazik, fizeti meg a jegy árát, mint más ember fia. Ez a kedvezmény még azokra a személyekre is kiterjed, kik az angol uralkodó házzal atyafiságban vannak, így tehát Vilmos német császárra is. Sőt az angol „South-Eastern-Company” még a csatornán is átszállítja a hercegeket. Csakis Franciaország partján szűnik meg a szabadjegy kedvezménye.

* A kancsuka Oroszországban. Egy len gyel katonát, amiért az őrségen elaludt, 400 kancsuka ütésre ítélték s azt iszonyu kínolása daczára, végre is hajtották rajta, már a 100-ik ütésnél már semmi életjelt magáról nem adott. A hajmeresztő ekzekúciót a tisztek feleségei mulatozva nézték, ami a tömeget, mely azonban szintén „élvezte” a hajmeresztő látványt, a legnagyobb mértékben felháborította.

* Tavaszí dívat 1892. Idei divatunk elfogadott jellege, csikok és egész apró szétszórt virágok s más apró alakok. Első helyen ismét a nyomott indiai foulard kelmék állanak, a hazai nyomott (főzött) Surah, ugynevezett rongeants mellett, melyből igen nagy a megrendelés; ez tökéletesen új czikk, mely hivatalos volt az indiai foulardot kiszorítani s most mindkét kelme a legfőbb ítélszék elé — a hölgyvilág elé járul, hogy döntené el; kettőjük közül, melyik vegye jövőre át a vendégszerpet. — Az indiai foulardok értékesebbek, a rongeantsoknak aránylag drágább minőségekben kell kiállítva lenni, hogy az szolidan legyen előállítható. A sávozott s koczkázott surah, merveil'eux, taffetas sat-ben valóban semmi újonság nem fordul elő; s mind a me lett is épen ezek a selymekelmék sohasem lesznek háttérbe szoríthatók s folyton a legújabb divatszínre készülnek, mint aránylag igen egyszerű, de mindamellott egyáltalán a leggyakorlatibb, szilárdan meg fogja helyét állni. Páris rengeteg mennyiségű changeant rendelt meg és pedig taffetasban alsó ruha számára, surahban hölgy lavallerek számára, melyek ismét divatba jönnek, csak hogy szélesebb és hosszabb darabokban mint ez előtt, mintegy 10 éve; a chachenezt nemsokára egészen kiszorítják, mivel annál sokkal csinosabbak. Damastok, fekete és színes, apró mintákkal és csikokkal, moire antique, két és háromszínű damastok, fekete, két és háromszínű peckinsek, satin, merveil'eux, surah; foulardok armurek, bengali, nok, satin duchesse, satin de Lyon crépé de chinefailes francaises, taffetasok stb. számtalan változatokban s színekben rendeltek meg, úgy hogy minden izlés ki lesz elégíthető. — Kiváltképen kedve t dívat színek: a gris, keige, heliotrope, electric és lac Lemán (tökéletesen kék electric) a legkülönbözőbb árnyalatokban, — világos sárga, veres lila, sárgás nil zöld, rózsaszín és kék bőséges árnyalatokban. — Nagyobbmértvű fényezés dívik az egész selyem alsó ruhákban, ahhoz a legnehezebb kelmék vétetnek; nemkülönben a selyem ruhák most taffet vagy failleval béleltetnek, hogy a zihogó suhogás idéztesék elő.

CSARNOK.

Házassodjunk-e vagy sem? *)

A legtöbb ember életének legalább is harmincz esztendején át a legnagyobb szükségletnek azt érzi, hogy szeressen. E zsarnok vágyat mi sem korlátozza, mint a senki által nem ol-

*) A népszerű elszó író Mantegazza Pál florenczi tanár „A nőülés művészete” című munkán dolgozik most. A Milanóban immár rövid idő múlva a sajtó alól kikerülő munkából közöljük olvasóinkkal ez érdekes részt.

vasott törvények gyöngye féke és a cifrán kiöltözött, nyalka színeskedéssel telített társadalmi konvenczió.

Hogyan elégitik ki tehát az emberek ezen leghatalmasabb emberi ösztönüket?

Vásárolnak szerelmet.
Rabló támadást intéznek.
Még házassodnak.

Első pillanatra úgy tetszik, hogy a szerelemnek ez a három módja egymástól tökéletesen elüt, sőt egymást teljesen kizárják, egymást lehetetlenné teszik. Pedig ha a színeskedés igazgatja a kormányrudját a hajónak, melyben az élet nagy tengerén áttevünk, ez a hatalmas tényező furfangos ügyességgel úgy tudja sorát ejteni, hogy módunkban van a szerelemnek mind a három fajtáját élvezni. S míg veszedelem nélkül a fenyegető szikák között elevez, gyönyörködünk enged oly tengerben, hol kis és nagy szigetek tarkán vannak egymás közében elszórva s így a legellentétebb és változatosabb tájak egységes, vidám és elragadó képpé alakulnak. Így a házasság csöndes vizein járhat az ember és mégis érintheti a vásárolható szerelem partjait annyira, hogy ott virágokat szakítson és gyöngyöket halászson. A rablótámadások zajgó tengerére bocsátkozhatik az ember, de azért utba ejti a költői, hü és maradandó szerelem szigetét is. Így ugyanazon asztalnál hivatalosak bűn, házasságtörés és házi boldogság, kicsapongás és örök eskük; angya ok és ördögök békességesen és tiszteletudással ülnek egymás mellett minden szégyen és lelkiismeret furdalás nélkül.

Ime tehát a művelődés korunkban az embernek három utat nyit a szerelemre, hogy vásárlási szabadságával élve, megelégedjen. De nem úgy van. A művelt ember természeténél fogva telhetetlen mert keblében dolgozik az új és a jobb utáni vágy. Szomjuhozza a tengert s ezért kedvtelve rombolja le a gátokat, melyek a szerelemnek e három útját elválasztják, hogy könnyű és baj nélkül kerülhessen ez őket összekötő ösvényekre. Házasság, vásár és házasságtörés kezdet fog egymással, ha a nyilvánosság előtt úgy tetszik is, mintha gyűlölnék egymást.

Szerelmeskedés ez csupán, mely a látszat kedvért való. A nyilvánosságtól elrejtve a házasság titokzatos rejtelmeiben együtt dobzódnak azért.

Egy török már most, erre azt mondaná, hogy mind ez úgy történik, mert megtörténnie kell. Az epikuri optimista ellenben így szól:

— Ha mindez megeshetik, mi is átengedjük magunkat a majd mosolygón deris, majd zugva zajongó tengerre és rábizzuk hajónk kormányát a szent színeskedésre.

Én azonban nem vagyok sem török sem cinikus és hiszek az erkölcsi fejlődésben és a betű és szó hatásában. És ha magam volnék is csak, a ki hiszi és vája, hogy igazi boldogságot csak a jó nyujthat, teljes öröm csupán a gondolat és tett összhangjából származik, akkor is bármely történetre, e meggyőződésemet még a sirba is elvinném.

Ebédre szeretem a vegyes tésztát, az erkölcsi téren utálok. Astarte templom legyen innen a család tulnan, és ha két emberi lény közös életében csak kinezni tudja egymást vágja ketté a törvény a válás pengéjével lánczaikat és adja vissza mindenkinek a szabadságot. A szerelemnek jelzett három módja soha se keveredjék egygyé. Nem lerombolnák, de áthághatlan magas bástyákká szeretném emelni válszfalaikat.

Lehetséges-e mindig s könnyű-e a házasság? Nem. Gyakran lehetetlen s mindig veszedelmes.

A jóra való ember töprengő aggodalommal áll elébe: az élet legbonyolultabb és leghomályosabb rejtelme elé. Az a baj a dologban, hogy a kik a legjobban aggodnak és legtöbbet töpregenek: a legérdemesebb, a legjobb emberek, kik addig-addig hányják-vetik meg a dolgot, míg megöregsznek és mégsem raktak maguknak fizetket. A meggondolatlan könnyelműek és a szélhámosok ellenben vakon rohannak bele fejfel a házasságba. Ha egy pillanatra bántja is őket a

kétkedés csakhamar elhallgattatnak minden lelkiismeretfurdalást mondván:

— Hiszen, ha rosra fordul a dolog és a házasság uján tüske lép s csalán csip meg egy csapással ösvényt vágok magamnak félre, hol úgy veszek szerelmet, mint annyi más. Vagy pedig ott keresem, a hol sokan, barátom vagy szomszédom házában. Az erkölcs erre nézve ugyanis annyira könnyen nyujtható, a világ elnézése oly nagy, hogy a rablótámadással járó élvezetet bizvást megszerezhetem magamnak a nélkül, hogy a büntető törvény bármely csekély alkalmatlanságot okozna is. Lám még a más vétségekkel szemben oly szigorú Mohamed is azt mondja, mikor a szerelem bűneiről — a legszüllyosabbakról is — emlékszik meg: „Az isten jó és könyörületes!” S az emberek, ha nem irták is a koránt, a szerelem bűneire nézve mind azt tartják: „Az is'en jó és könyörületes!”

Én azonban meleg szószólója vagyok a házasságnak és szíveimből kívánom, hogy a jó és okos emberek asszonyt szerezzenek a házhoz és ifjuságuk és okosságuk tökéjét átplantálják az utódaikba. Igen, házassodjatok meg, de — okosan. Az élet ezen legfontosabb kérdésének megoldásánál lelketek és szívetek minden erejével járjatok el; szőlítsátok fel tanácsadásra mindazt, a mi bennetek nemes és jó és halgasátok meg kipróbált barát-itokat. S ha ezt megtettétek kövessétek annak tanácsát, ki valósággal megtestesítője a józan észnek: Franklin Benjaminét. Egy lap papirost két felé osztva, írjátok fel az egyik részére mindazt a kiválóságot, melylyel a szándékolt házasság rátok nézve jár, a másikkra a bajokat és veszedelmeket, melyek rátok várakozhatnak. Ezután a fe osztás után el ne mulasszátok meghatározni minden szemben álló tényező értékét, hogy keresztül huzzátok azokat, melyek egymást megismisítik, mint az algebraiban az a + 3 és az a - 3 s akkor tekintsétek a végeredményt: mi nagyobb, a jó-e vagy a ros?

Elismerem hogy ily lelkiismeretes eljárás után is még mindig tévedhettek, de lelkiismereteketek mind nesetre megnyugtattátok, mert minden lehető megtettétek a boldogság kiküzdésére. Oly erős a kötözü hajó is szenvedhet hajótörést, melyet jó delectüvel bíró arravaló okos kapitány vezet. Egy ily hajó elpusztulását azonban száz olyané követi, melyet delectü nélkül oktalan és ittas kapitány vezérel. Már pedig mindenki, a ki vaktában házassodik meg, mielőtt a nehéz kérdés megoldásának minden részletét jól meghányta vetette volna, oly oktalan és ittas kapitány.

Füzlet Rózsater 12

A közelgő ünnepre

előnyös ár mellett ajánl

tisztán kezelt

Surányi cukrot sávegenként 1 kg. — 47

„ „ „ kimérve „ — 48

Legfinomabb Ceylon kávé burokban „ 2.10

Frank vagy Beck kávé 1/4 „ — 28

továbbá mandola,

dió, darált só, bor, eczetet,

CZITROMOT, NARANCST

és Szent-János kenyeret.

KOHN HENRIK

fűszerkereskedése.

TELEFON ÖSSZEKÖTTETES.

Üzlet átalakítás miatt
MINDEN CZIKK
 mélyen
 leszállított áron
 árusítatik.
Kunz József és Tsa.
 Debreczenben, kistemplom-bazár.

A DEBRECZENI
 telefon vállalat márczius havi kimutatás.
NÉVSORA

beszélő állomásainak.

75. Államvasutak üzletve-	67. Dr. Kola János ügyvédi
zetősége.	irodája.
69. Államvasutak állomás-	101. Közgazdasági Bank.
lőnöke.	4. Kovács Gábor ügyvéd
42. „Angol Királynő” száll-	66. „Kegelet” temetkezési
oda.	intézet.
34. Dr. Balkányi Emil orvos.	105. Komlóssy Arthur ügy-
49. Dr. Balkányi Miklós	védi irodája.
ügyvédi irodája	74. Légszegőgyár.
91. Dr. Balkányi Miklós	51. Dr. Legányi Gyula
lakása.	orvos.
84. Bauer és Társa gép-	54. László Albert könyvke-
gyára.	reszkedése.
36. Berger Henrik irodája.	71. Matolcsy István építész
14. „Bika” szálloda.	lakása.
37. Berger Jenő műépítész	53. Magy. francia bizt.
lakása.	társaság.
65. Dr. Balkányi Ede orvos	15. Magyar királyi kávéház.
83. Casinó.	48. Méntelep parancsnoks.
70. Csanak József nagy	44. Margit fürdő,
kereskedése.	38. Osztrák-magyar bank.
90. Dr. Csikos Sándor orvos.	16. Parragh Mór gőzmalma.
28. Debreczen sz. kir. Vá-	24. Parragh Mór üzlete.
ros bejelentési hivatala.	10. Pavillon laktanya [ka-
18. „Debreczen” szerk.	tonai készenlét]
35. „Debreczeni Ellenőr”	33. Dr. Pepper Alajos orvos
szerkesztősége.	31. Rendőr főkap. magánlak
55. „Debreczeni helyi va-	87. Rendőr főkapitányság.
sut” irodája.	95. Rendőr alkapitányság
20. „Debreczeni Hírlap”	I. ker.
szerkesztősége.	27. Rendőr alkapitányság
45. „Debreczeni helyi va-	II. ker.
sut” nagyerdői indóh.	45. Rendőr alk. III. ker.
2. Dohánygyár.	Ejjeli őrség.
104. Debreczeni első taka-	80. Riesz Lipót czukrasz
rék pénztár.	üzlete és sütődéje.
52. Első magyar ált. bizt.	41. Rendőr alkapitányság
társaság.	IV. kerület.
9. Eprekerti faraktár	56. Rendőrség az indó-
79. Első debreczeni fike-	háznál.
reszkedő társaság irodája.	63. Rosenberg Albert öze-
17. Első debreczeni fike-	gye szállító.
reszkedő társaság fiók	5. Rothschnek V. Emil
üzleti irodája.	gyógyszertára.
46. Főerdőmester.	99. Rothschnek V. Emil
68. Főispán.	lakása.
6. Feischl Fülöp és Fia cég.	50. Szikszay Lajos mű-
13. Fürst Mátyás és Fia	építész.
cég és aron Miksa cég.	21. Stern József és testv
86. Frohner szálloda.	czég, faáru gyára
85. Glück Adolf pinczér	12. Stern József és testv.
ügynök.	czég kefégyára.
60. Gebauer Károly érez-	22. Színház
koporsó gyára	7. Stern József éstestvére
103. Gebauer Károly első	czég üzlete
hazai érezkoporsó gyár	57. Tafler Ignác.
temetkezési intézete.	58. Termény- és áru köz-
89. Gondy és Egey rény-	raktár.
képzésszüsterme.	61. Turai Farkas.
102. Dr. Holländer Dezső.	96. Tüzoltóság.
62. „Hungária” kávéház.	29. Tóth Gyula vaskeresk.
81. Ipar és kereskedelmi	25. Városház [elnökség.]
bank.	26. Városi főszámvevőség
94. Iparegyesületi takaré-
és hitelintézet	97. Vásártér [baromvásár]
39. „István” gőzmalom.	32. Varga Ferencz mű-
19. Keresked. és iparkam.	építész.
47. Kohn Henrik fűszer	98. Vecsey Imre lakása.
kereskedése fő üzlet.	76. Weisz Mózes és Fia cég
23. Kohn Henrik fiók üz-	92. Weisz Sándor divatüz.
lete.	lete.
59. Kaszanyitzky Endr	73. Zádor Lajos d. üzlete
üzlete.	72. Zalogház. (nyilvános)
11. Közkórház.	átadva volt 94 állomás.
4. Kovács Gábor ügyvéd.	1
30. Kunz József és Társa.	95 állomás
czég.	
Folyó hó 1-én a forgalomnak	
E hó folyamán hozzájött	
Lett	
Megszűnt állomás	
Forgalomnak tényleg átadva van	
Debreczen, 1892, Márcz. 31.	

Debreczeni telefon vállalat.

A közgazdasági bank
 részvénytársaság
 elad
 sorsjegyeket
 részletfizetésre
 kedvező fizetési módzatok mellett.
 Bővebb felvilágosítás az intézet
 helyiségeiben (Tisza palota, Szabó
 Lajos fiai mellett) a hivatalos órák
 a-tt d. e. 9-től 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig
 készséggel nyújtatik. (Helyi ügynökök
 sorsjegyek elárusítására alkalmazást
 nyerne)

DEBRECZENI
 központi tejcsarnok.

Tisztelettel értesitem a n. é. közön-
 séget, hogy folyó évi április 1-től naponta
 reggeli 5 órától esti 9 óráig minden tej-
 áru a **legjobb minőségben** a kö-
 vetkező árjegyzék szerint lesz kiszol-
 gáltatva:

- 1 liter teljes tej (naponta kétszer friss) 10 kr
- 1 „ kávé tej-zin 36 „
- 1 „ hab tejsin 80 „
- 1 „ lefőzött tej 7 „
- 1 klg.vaj (Schönborn uradalomból) 1.40 „
- 1 „ (Stubenberg) 1.50 „
- 1 „ kárpáti vaj 1.20 „
- 1 „ konyha vaj 1.— „
- 1 „ turó 28 „
- 1 liter tejfel 36 „

Naponta délután 4 órára

**friss turós bélest és tejes
 kalácsot süttetek.**

Belső üzlethelyiségetem újonnan rendez-
 tem be, hol a legjobb minőségű

kávé, egy adag 10 kr ;
 aludt tej, tejeles turó, vajas kenyér ;
 hideg és meleg tejet a legpontosabban
 szolgáltatok ki.

Teljes tisztelettel
KARCZAG GYULA

Bernovits Gusztáv
 okl. műépítész
 Nagy-Czepléd-utca 2576

elvállalja a magas és mély építészeti szakba vágó munkák szakszerű
 elkészítését u. m. **építkezési vázlatok, tervek, távlatok,**
fűtés és szellőzési berendezések, tömeg és érték-
számítások s költségvetések kidolgozását.

Az újabb kor vívmányait s az egészségügyi s szem
 pontokat szem előtt tartva úgy a legkisebb valamint a legnagyobb mun-
 káknál, oly annyira hogy a tisztelt építő közönség az általam készített
 építkezéseknél a legnagyobb biztosítékot nyeri.

Nincs többé köhögés.

Mell és tüdőbaj ellen.
 Dr. med. FÁYKIS

Szepesi kárpai növénykivonata
 Egy üveg ára használati utasítással 75 kr. CZUKORKA 1 dobozzal 35 kr 1 csomag 20 kr. THEA Egy csomaggal 50 kr. kis 25 kr. Tizenöt év óta legjobb eredményel használtak köhögés re-
 ketség, katarrhus, hökku-
 rut, náthaáz (influenza), száj-
 mellüség, tüdőgyulladás stb.
 ellen. Eredetiben kapható Fáykiss
 József „nagy Kri tóf”-hoz cím-
 zett gyógyszerüzletében Budape-
 sten továbbá Dr. Török Józsefnél, király u. 12. Debre-
 czenben: Rothschnek Emil — Tamássy Béla
 gyógyszerész uraknál.
 Postai megrendelések azonnal eszközölnének

2000—1892. szám.

Hirdetmény.

Hajdu-Böszörmény város képviselő-
 testülete az 1892. évi január hó 13-án
 kelt 3. számú határozatával H. Böször-
 mény városban levő ugynevezett „had-
 házi”, „nánási” és „b. ujn rosi” utcák
 egy részének cyclops burkolattal való
 kiépítését 21.414 forint 79 kr. összeg
 erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganto-
 sításának biztosítása céljából az 1892.
 évi április hó 5-ik napjának d. e. 10
 órájára Hajdúvármegye alispánjának hi-
 vatali helyiségében tartandó zárt ajánlati
 versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtokat fe hivom
 hogy a fentebbi munkálatok végrehajtá-
 sának elvállalására vonatkozó, az enge-
 délyezett költség után számítandó 5%-nyi
 bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a
 kitűzött nap d. e. 10 órájáig hozzám
 annyival inkább igyekezzenek beadni,
 mivel a későbbben érkezettek figyelembe
 nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonat-
 kozó műszaki művelet és részletes felté-
 telek a hajdúmegyei m. kir. államépíté-
 szeti hivatalnál, a rendes hivatalos órák-
 ban naponként megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, 1892 márczius
 hó 16.

Rásó Gyula,
 kir. tanácsos,
 Hajdúvármegye alispánja.

Keil Alajos-féle Padlózat-fénymáz

(Glasur)

egkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára frt. 1.35

1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög
ára 60 kr., mindenkor kapható:

Szent-Királyi Tivadarnál.

1636.

1892.

Pályázati hirdetés.

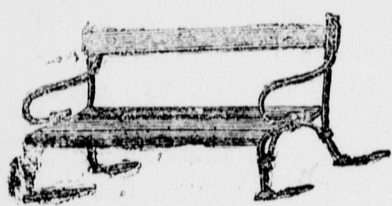
A Debreczen sz. kir. város tulajdonát tevő, s évenként mintegy 35—40000 frt értékű építési anyag előállítására berendezett cserép és téglagyárnál a művezetői állás üresedésbe jövén, annak betöltésére ezennel pályázat hirdetik.

Ezen állással évi 1000; az az egyezer forint fizetés, a gyártelepen szabad lakás, tüzfifa világítás. 4 hold legelő föld konyhakert használat s a tiszta jövedelemből 4% jutalékból álló javadalmazás van egybekötve.

Pályázni kívánók ezennel felhivatnak hogy kérvényeiket, melyek a magyar nyelvnek szóban és írásban birását, szakképzettségüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikkal szerelendők fel, — a városi tanácshoz, a folyó 1892. év május hó végéig, annál is inkább adják be, mivel később beérkező pályázati kérvények figyelembe vételét nem fognak.

A szóban levő állás, a folyó 1892. év Julius hó 1-én lesz elfoglalandó.
Debreczen, 1892. márczius 24.

A városi tanács.

Valódi francia és angol szerszámok

minden iparághoz
minden darab mellett jótállás.

Épület vasalások és kátrány teő lemezek.

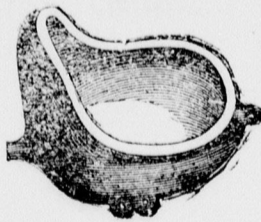
Rudvasak, lemezek, **vastartányok**, legfinomabb öntött aczélak és fémek.

Gazdasági, kerti, házi és konyha felszerelések.

Kerti lóczák és vasbutorok, árnyékszék-closettek és vízvezetési kagylók.

Agyag és vaskályhák, konyhák.

Tizedes és egyensúly mérlegek legjobb minőségben.

Peronospora szőlőpenészgomba fecskendőgépek

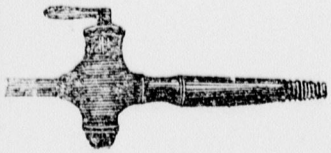
legjobb rendszer (részlejfízetésre is).

Tűz és betörés elleni pénzszekrények.

Kirakat-ajtóaczélredőnyök

Legolcsóbb beszerzési forrás

(Képes árlap minden szakmára nézve ingyen és bérmentve.)

TÓTH GYULA

előbb TÓTH LAJOS és TARSA, vas nagykereskedés DEBRECZEN,
VÁROSHÁZÁBAN.

Penészgomba (peronospora) fecskendő.

